

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över Energimarknadsinspektionens rapport En effektiv bekämpning av marknadsmissbruk på grossistmarknaderna för energi

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

I rapporten framgår att olika alternativ övervägts samtidigt som det motiveras varför huvudalternativen presenteras. Utifrån Regelrådets förståelse verkar förslaget inte medföra några tillkommande administrativa kostnader, fränsett eventuella inläsningskostnader avseende de nya reglerna. Detta hade kunnat utvecklats något. Utformningen av avgiftsmodellen tydliggörs genom exemplen i bilaga 5, där informationen finns lättillgänglig och överskådlig.

Ärendet innehåller en del oklarheter, bland annat nämns att en konsekvensutredning ska tas fram i samband med föreskriftsarbetet. Regelrådets förståelse var att föreliggande ärende innehåller nämnda konsekvensutredning. Om arbetet ska fortsätta – och ny konsekvensutredning ska tas fram – hade detta gärna fått förklaras tydligare.

Hur fördelningsnycklarna och gränsnivåerna i avgiftsmodellen fastställts hade med fördel kunnat förklaras tydligare. Exempelvis hur antalet grupper beslutats (sju till antal, A-G) samt varför marknadsaktörer som rapporterar 0 MWh/år – om det finns några sådana – ska betala en grundavgift. Förslagets påverkan på konkurrensförhållandena borde också utvecklas, särskilt med tanke på vissa marknadsaktörers dominans (vilka med förslaget skulle få en lägre avgift). Förslagets konsekvenser hade tydliggjorts om det framgick vilka avgifter aktörerna betalar med den nuvarande regleringen.

Den sammantagna bedömningen väger mellan godtagbar och bristfällig. Men med tanke på förslagets begränsade effekter på de berörda företagens kostnader, fränsett avgiftsuttaget som bättre ska återspegla Energimarknadsinspektionens faktiska kostnader och den tydliga redovisningen i bilaga 5, bedömer Regelrådet att konsekvensutredningen sammantaget är tillräckligt tydlig för en godtagbar bedömning.

Innehållet i förslaget

I remitterad rapport (Ei R2025:02) analyserar Energimarknadsinspektionen (Ei) i vilken utsträckning svensk lagstiftning behöver ändras med anledning av ändringarna av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi (Remit). Ei ger förslag på nya bestämmelser i lag och förordning där så krävs. Förslagsställaren anger att ändringarna i Remit sammantaget ställer flera nya krav på den svenska rättsordningen.

Förutom en ny lag med kompletterande bestämmelser till Remit föreslår Ei även tillägg i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation samt nya bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Rapporten omfattar även förslag på en ny avgiftsförordning som reglerar hur Ei:s arbete enligt den nya kompletterande lagen ska finansieras.

I förslaget anges att dagens straffrättsliga reglering av överträdelser av Remit ska kompletteras med administrativa sanktioner. Utredningsansvaret delas fortsatt mellan Ei och åklagare. Vissa överträdelser avkriminaliseras och blir i stället föremål för administrativa sanktioner som hanteras av Ei. Det anges vidare att det endast är överträdelser av förbuden mot insiderhandel (artikel 3), obehörigt röjande av insiderinformation (artikel 3) och otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5) som är begångna med uppsåt och inte är av ringa karaktär som förblir kriminaliserade.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

I konsekvensutredningen anges att Remit har ändrats genom EU-förordning 2024/1106, vilket innebär ett utvidgat regelverk med skärpta krav på tillsyn och sanktioner. Remit syftar till att stärka integriteten och transparensen på el- och gasmarknaderna, säkerställa att priserna speglar en sund marknadsbalans samt motverka insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan. Ändringarna innebär bland annat tydligare regler för administrativa sanktioner – med miniminivåer för sanktionsavgifter och olika åtgärder som ska kunna vidtas vid överträdelser, såsom återföring av vinst eller undviken förlust eller offentlig varning – samt och ökade befogenheter för Acer¹ vid gränsöverskridande överträdelser. Det uppges att förslagen i remissen ska anpassa svensk rätt till de nya EU-kraven, vilket medför ett utökat utredningsansvar för Ei och ett minskat ansvar för Ekobrottsmyndigheten.

Regelrådet gör följande bedömning. Problembeskrivningen och syftet med förslaget framgår i remissen.

Regelrådet finner därför redovisningen godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

I konsekvensutredningen anges att nollalternativet innebär att Sverige inte uppfyller kraven i Remit. Ei skulle då inte kunna besluta om de administrativa sanktioner som krävs enligt EU-reglerna, utan endast hantera vissa överträdelser genom förelägganden. Straffrättsliga förfaranden skulle fortsatt gälla för insiderhandel, obehörigt röjande av insiderinformation, otillbörlig marknadspåverkan och utebliven rapportering av misstänkta transaktioner. Acer skulle inte heller kunna genomföra platsundersökningar eller få sina beslut om löpande viten verkställda i Sverige. Detta skulle kunna leda till överträdelseförfarande från EU-kommissionen, höga böter och försämrad regelefterlevnad.

Vidare anges att avgiftsmodellen i nollalternativet förblir oförändrad. Nuvarande modell innebär att några få aktörer betalar en oproportionerligt stor del av avgiften, då den huvudsakligen

¹ Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter.

baseras på handelsvolym. Ei bedömer att modellen inte uppfyller kriteriet om tydligt samband mellan avgift och kostnader: År 2023 stod sex av omkring 440 aktörer för mer än hälften av Ei:s kostnader. Ei bedömer att det saknas ett tydligt samband mellan avgiftens storlek och myndighetens faktiska kostnader. Med ändringsförordningen och det utvidgade tillsynsuppdraget, där Ei även ska besluta om administrativa sanktioner, påverkas kostnaderna av fler faktorer än handelsvolym. Om avgiftsmodellen inte ändras riskerar den därför att bli missvisande och belasta enskilda aktörer oskäligt hårt.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tillräckligt tydligt vilka konsekvenserna blivit om ingen åtgärd vidtas.

Regelrådet finner redovisningen avseende konsekvenser om ingen åtgärd vidtas godtagbar.

Alternativa lösningar

I konsekvensutredningen redovisar Ei tre alternativ för sanktionsmodeller och tre alternativ för finansiering. Samtliga sanktionsmodeller bedöms uppfylla kraven i Remit och möjliggöra att Acer kan ansöka om tvingande platsundersökningar samt få sina beslut om löpande viten verkställda i Sverige.

Sanktionsmodeller

Alternativ 1 – Myndighetsmodellen

Alla överträdelser av Remit, inklusive de som idag är kriminaliserade, avkriminaliseras och blir föremål för administrativa sanktioner. Ei utreder samtliga ärenden och kan besluta om sanktioner som offentlig varning, återföring av vinster, föreläggande om åtgärder eller sanktionsavgift. För detta krävs utökade utredningsbefogenheter och nya sekretessbestämmelser.

Alternativ 2 – Domstolsmodellen

Även här avkriminaliseras överträdelserna, men Ei ingriper endast mot mindre allvarliga fall. Vid allvarliga överträdelser väcker Ei talan i domstol, exempelvis Stockholms tingsrätt. De administrativa sanktionerna är desamma som i myndighetsmodellen. Ei får samma utredningsbefogenheter och sekretesskydd som i alternativ 1.

Alternativ 3 – Kombinationsmodellen

Ei utreder inledningsvis alla överträdelser, men endast de allvarligaste fallen av insiderhandel, obehörigt röjande av insiderinformation och otillbörlig marknadspåverkan (begångna med uppsåt och inte av ringa karaktär) anmäls till åklagare. Övriga hanteras av Ei genom administrativa sanktioner. Detta innebär en kombination av straffrättsliga och administrativa påföljder. Ei framhåller att modellen skapar en bredare och mer proportionerlig sanktionskatalog, harmoniserar med finansmarknadens regelverk och möjliggör bättre resursutnyttjande mellan Ei och Ekobrottsmyndigheten. Slutsatsen är att kombinationsmodellen är mest effektiv och avskräckande.

Finansieringsmodeller

Alternativ 1 – Nollalternativet (gällande avgiftsmodell)

Ei:s verksamhet finansieras fortsatt genom nuvarande avgiftsmodell baserad på marknadsaktörernas handelsvolym. Modellen bedöms dock sakna tydligt samband mellan avgiftens storlek och kostnaderna, vilket innebär att ett fåtal aktörer betalar oproportionerligt höga avgifter. Med ett utvidgat tillsynsuppdrag riskerar modellen bli än mer missvisande.

Alternativ 2 – Ny avgiftsmodell

En ny modell införs där avgiften fortsatt tas ut av registrerade marknadsaktörer men justeras så att den bättre speglar kostnaderna för verksamheten. Detta säkerställer att kriterierna för avgift uppfylls och att kostnaderna fördelas mer rättvist.

Alternativ 3 – Anslagsfinansiering

Tillsynen finansieras via anslag i stället för avgifter. Ei bedömer dock att detta alternativ inte är aktuellt, eftersom tillsyn i normalfallet ska finansieras via avgifter och en sådan modell är etablerad och accepterad bland marknadsaktörerna.

Ei bedömer att kombinationsmodellen för sanktioner är mest lämplig. När det gäller finansiering förordar Ei en ny avgiftsmodell som säkerställer en rättvisare fördelning och bättre koppling mellan kostnader och avgifter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt vilka alternativ som övervägts och vad som motiverar förslaget som presenteras.

Regelrådet finner därför redovisningen av alternativa lösningar godtagbar.

Berörda företag

Det anges att förordningen omfattar marknadsaktörer som är aktiva på de olika grossist-marknaderna. Det uppges att "grossistmarknaderna för el" avser de platser där el handlas mellan elproducenter, elleverantörer och stora elanvändare. Sveriges elsystem anges vara direkt sammankopplat med Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Polen och Litauen samt indirekt med i princip hela Europa. Bestämmelserna i Remit uppges omfatta handel med el på samtliga marknader inom EU. I kapitel två av rapporten (sida 39ff) beskrivs grossist-marknaderna för energi inom EU.

I bilaga 5 (sida 350ff) finns uppgifter om antal aktiva aktörer i Sverige (450) och storleken på de volymer de hanterar (inrapporterade transaktioner (MWh/år) vilket ligger till grund för vilken fördelningsnyckel de föreslås tilldelas (A till G). Marknadsaktörerna delas alltså in i olika grupper utifrån handelsvolym, där aktörerna i en högre grupp innebär att de hanterar större volymer.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns uppgifter avseende vilka som påverkas i termer av vilken typ av företag de är, vilken bransch de är verksamma inom och hur stora transaktioner de meddelat tidigare år. Det hade bidragit till att bättre förstå vilka företag som påverkas om också exempelvis uppgifter om omsättning och eller antalet anställda ingick i redovisningen. Trots detta bedömer Regelrådet att informationen är tillräcklig sett till ärendet.

Regelrådet finner redovisningen avseende berörda företag godtagbar.

Förslagets effekter för företagens kostnader och intäkter

Den nya avgiftsmodellen som föreslås, gruppmodellen, anges innebära att en enskild marknadsaktörs avgift beräknas enligt följande:

$$\text{Total avgift per kalenderår} = \text{grundbelopp} + \text{rörligt belopp}$$

Grundbeloppet ska finansiera Ei:s tillsyns- och marknadsövervakningsaktiviteter enligt den nya lagen. Det rör sig bland annat om löpande övervakning av el- och gaspriser, handläggning av ansökningar och avregistreringar i Ceremp samt vissa systemkostnader.

Förslagsställaren anger att grundbeloppet föreslås uppgå till 15 000 kronor per år och marknadsaktör, baserat på en kartläggning av Ei:s aktiviteter och kostnadsdrivare. Marknadsaktörer utan eller med mycket få rapporterade transaktioner föreslås dock betala 5 000 kronor per år.

Efter att samtliga grundbelopp har summerats, dras summan ifrån Ei:s totala kostnad för kalenderåret. Det belopp som återstår utgör den resterande årskostnaden som fördelas mellan marknadsaktörerna enligt en fördelningsnyckel. Fördelningsnyckeln för det rörliga beloppet beskrivs i bilaga 5.

I bilaga 5 återfinns en del räkneexempel, här återges ett som tar utgångspunkt i en årskostnad² om 15 miljoner kronor och en marknadsaktör i grupp E:

15 000 000 kronor (årskostnad) – 4 650 000 kronor (totalt grundbelopp) = 10 350 000 kronor (resterande årskostnad)

Marknadsaktörens andel av resterande årskostnad för grupp E: (15% fördelningsnyckel för grupp E * 10 350 000 kronor / 40 (antal marknadsaktörer i grupp E, F och G) ≈ 38 813 kronor

Marknadsaktörens andel av resterande årskostnad: 34 500 kronor + 43 125 kronor + 38 813 kronor = 116 438 kronor

Marknadsaktörens totala avgift summeras enligt följande: Summan: 15 000 kronor (grundbelopp) + 116 438 (rörligt belopp) = 131 438 kronor

Det uppges att den nya avgiftsmodellen är utformad på ett sådant sätt att den inte ska vara alltför känslig för förändringar av antalet marknadsaktörer på de svenska grossistenergi-marknaderna, varför antalet marknadsaktörer i respektive grupp kan öka eller minska något utan att det påverkar modellens tillämpning. Förslagsställaren framhåller dock att det inte går att utesluta att det kan ske ändringar på marknaden som skulle kunna ge upphov till justeringar av fördelningsnyckeln för det rörliga beloppet. Genom att fördelningsnyckeln regleras genom Ei:s föreskrifter kan myndigheten vid behov, såsom om det skulle ske större förändringar i marknaden eller av myndighetens uppgifter, genomföra ändringar i detaljerna om hur avgiften beräknas. Detta ska tillse ett nära samband mellan avgiftens storlek och vad som driver kostnaderna för Ei:s uppgifter upprätthålls även vid förändrade förutsättningar.

Det uppges också att rättsliga processer kan innebära ökade kostnader för berörda.

Avseende platsundersökningar, som blir aktuella genom nya utredningsbefogenheter för Ei, uppges att detta kan medföra administrativa kostnader för det företag som berörs i och med att Ei måste ges tillgång till handlingar och datasystem och att verksamheten möjligen inte kan bedrivas som vanligt. Det uppges dock att detta bedöms bli aktuellt i mycket få fall.

² Total årskostnad för Ei:s verksamhet, det vill säga det totala avgiftsuttaget för tillsyn och marknadsövervakning och med antagandet om 450 marknadsaktörer.

Regelrådet gör följande bedömning. Modellen för att fastställa avgiftens storlek framgår tydligt i hänvisad bilaga. Regelrådet saknar dock uppgifter avseende tillkommande administrativa kostnader, exempelvis gällande inläsning av de nya reglerna.

Även om det framgår tydligt hur avgifterna ska räknas ut enligt den föreslagna avgiftsmodellen borde även skillnaden gentemot dagens avgiftsuttag ha redovisats, för att därigenom tydliggöra vilken förändring som uppskattas.

Regelrådet har heller inte kunnat utläsa någon information gällande förslagets påverkan på de berörda företagens intäkter. Rådet kan visserligen inte se att förslaget skulle ha någon direkt sådan effekt, men sådan bedömning ska ändå finnas med i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därför redovisningen avseende förslagets effekter för de berörda företagens kostnader och intäkter, även om det finns viss värdefull information, bristfällig.

Påverkan på konkurrens och särskilda hänsyn till små företag

Påverkan på konkurrens

I konsekvensutredningen anges att den nya avgiftsmodellen berör samma marknadsaktörer som i dag. De flesta registrerade i Ceremp får dock en ändrad avgift, där vissa får betala mer och andra mindre än enligt nuvarande modell.

Det uppges att några få marknadsaktörer med nuvarande avgiftsmodell står för en oproportionerligt stor del av den totala avgiften. Anledningen till detta anges vara att en mycket stor del av den totala avgiften är rörlig och beräknas utifrån de enskilda marknadsaktörernas andel av den totalt handlade volymen. 2023 betalade sex av de totalt ca 440 marknadsaktörerna mer än 50 procent av Ei:s kostnader för tillsyn och marknadsövervakning medan Ei:s kostnader för att övervaka dessa inte motsvarar denna fördelning. Förslagsställaren framhåller att snedfördelningen riskerar att öka när myndigheten får ett utökat ansvar, särskilt om de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Om kostnadsunderlaget som finansieras genom avgiften ökar – och det inte sker någon förändring av den nuvarande avgiftsmodellen – riskerar marknadsaktörerna att drabbas av oskäligt höga avgifter.

Den största förändringen anges därav gälla de få aktörer som i dag betalar betydligt högre avgifter än övriga och som i stället får en lägre avgift. Eftersom marknadsaktörerna delas in i grupper blir avgiften lika för alla inom respektive grupp, vilket enligt förslaget ger en jämnare fördelning. Avgiften ökar med aktörernas sammanlagda transaktioner, vilket uppges bättre spegla deras betalningsförmåga även om det totala kostnadsunderlaget höjs.

Vidare uppges i konsekvensutredningen att förslaget bedöms främja konkurrensen mellan marknadsaktörer som deltar aktivt på grossistmarknaderna för energi, eftersom bestämmelserna ger ett större incitament för aktörerna att följa Remit. Detta bedöms i sin tur bidra till ökad öppenhet och förutsägbarhet på marknaden.

Regelrådet gör följande bedömning. Av konsekvensutredningen framgår att ett fåtal aktörer idag står för mer än hälften av kostnaderna. Argument till varför det är oskäligt att dessa aktörer ska betala kostnader som inte är kopplade till myndighetens utgifter för övervakning presenteras. Av denna information framgår dock att sex aktörer dominerar marknaden. För att förstå förslagets påverkan på konkurrensförhållandena hade förslagsställaren behövt gå in lite djupare på varför det ser ut på det sättet och om rådande marknadsdominans hämmar möjligheten för mindre aktörer att etablera sig och ta marknadsandelar. Regelrådet anser att

sådan analys är av särskild vikt när det gäller handel av el- och gas i och med att de stora elbolagen kontrollerar betydande delar av produktionskedjan.

En djupare analys av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena hade även kunna resonera vidare avseende gruppindelningen – varför delas marknadsaktörerna in i sju grupper och inte 100? Fler grupper hade medgjort en större differentiering genom fördelningen av den resterande årskostnaden. Gruppindelningen borde skapa små inlåsnings effekter, samtidigt som en större differentiering där det skulle bli tydligt för aktören att ytterligare en rapporterad MW/h hade inneburit en marginellt högre avgift också hade inneburit ett negativt incitament. För att bättre förstå förslagets effekter hade konsekvensutredningen gällande förslagets effekter på konkurrensförhållandena behövt utvecklas.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på konkurrens bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag

Förslaget innehåller bland annat en kostnadslättnad för de minsta marknadsaktörerna som syftar till att undvika att avgiften skapar inträdesbarriärer. Det framhålls att aktörer med inrapporterade transaktioner upp till 9 999 MWh per år föreslås betala ett lägre grundbelopp om 5 000 kronor, jämfört med 15 000 kronor för övriga aktörer. Syftet uppges vara att underlätta för små marknadsaktörer att etablera sig på marknaden.

Enligt förslaget betalar marknadsaktörer med inrapporterade transaktioner upp till 249 999 MWh inget rörligt belopp, medan de som har transaktioner som överstiger 250 000 MWh åläggs ett rörligt belopp som ökar med volymens storlek. Samtliga marknadsaktörer inom en grupp föreslås betala samma avgift.

Vidare anges att avgiftsmodellen har utformats så att skillnaderna mellan avgiftsnivåerna inte blir alltför stora, i syfte att motverka förändrat handelsbeteende hos marknadsaktörer. Antalet aktörer i respektive grupp uppges samtidigt vara tillräckligt stort för att modellen ska vara hållbar även vid förändringar i marknadsstrukturen. Ambitionen har enligt konsekvensutredningen varit att säkerställa att marknadsaktörerna belastas med en proportionerlig avgift.

Regelrådet gör följande bedömning. I och med att alla aktörer ska betala en grundavgift, vilken som lägst uppgår till 5 000 kronor per år, innebär det att även aktörer som rapporterat 0 MWh per år ska betala denna avgift. Varför den lägsta nivån inte sätts vid faktiska inrapporterade volymer – det vill säga på en nivå över 0 – vilket enligt Regelrådets förståelse är vad som ligger till grund för Ei:s behov av marknadsövervakning och således kostnader, borde ha förklarats bättre.

Redovisningen i bilaga 5 är dock bra, där framgår det tydligt hur gruppindelningen ser ut utifrån inrapporterade transaktioner samt hur fördelningsnycklarna ser ut. Där går det att utläsa på vilket sätt kostnaderna förändras beroende på vilken grupp ett företag befinner sig i.

Även om Regelrådet hade önskat att redovisningen i dessa delar förtydligades är det rådets bedömning att det framgår att särskilda hänsyn tagits till små företag.

Regelrådet finner därför redovisningen avseende särskilda hänsyn till små företag godtagbar.

Åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter

Det anges att Ei vid utformningen av avgiftsmodellen beaktat aspekter såsom att modellen ska vara statsrättsligt acceptabel, ge statsfinansiell effekt, vara konkurrensneutral, inte skapa incitament till oönskade beteenden, ha låga administrationskostnader samt vara begriplig och förutsebar för betalare. Vidare uppges att avgiften, i likhet med nuvarande modell, kommer att regleras i lag och förordning samt bidra till att avlasta statsbudgeten. Avgiftsnivåerna bedöms inte ge marknadsaktörer konkurrensfördelar och modellen anses inte heller leda till oönskade beteenden. Eftersom beräkningsmodellen förenklats jämfört med dagens modell framhålls även att den kräver mindre administration.

Vidare anges att förutsebarheten är en central del i införandet av den nya modellen. Under det första året kommer förändringar i avgiftsbeloppen att ske för de flesta marknadsaktörer. Hur avgiften sedan varierar mellan åren uppges bero på kostnadsunderlaget, inrapporterade transaktioner till Acer och antalet marknadsaktörer i varje grupp. Förändringarna bedöms dock inte bli betydande, under förutsättning att vare sig antalet marknadsaktörer eller kostnadsunderlaget ändras i väsentlig utsträckning. För att ytterligare stärka förutsebarheten uppges Ei kunna publicera exempelberäkningar av avgiften på myndighetens webbplats.

Regelrådet gör följande bedömning. Redovisningen i denna del bedöms tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen avseende åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att samtliga förslag föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. I samband med det upphävs lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter och förordningen (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden. Med hänvisning till lagstiftningsprocessen anges det inte vara realistiskt att sätta ett tidigare ikraftträdandedatum för någon bestämmelse än den 1 januari 2026. Det uppges heller inte finnas några skäl att ha olika tidpunkter för ikraftträdande av bestämmelserna.

I konsekvensutredningen anges att Ei kommer att genomföra informationsinsatser i samband med ikraftträdandet av den nya kompletterande lagen och avgiftsförordningen. Det framhålls att myndigheten bland annat avser publicera information på sin webbplats, däribland exempeluträkningar för avgiften.

Vidare uppges att antalet frågor från marknadsaktörer förväntas öka i samband med implementeringen av den nya avgiftsmodellen jämfört med dagens ordning. Ei bedömer därför att tid behöver avsättas för att besvara dessa frågor, uppskattningsvis mellan 40 och 80 arbetstimmar, baserat på erfarenheter från tidigare regeländringar.

Regelrådet gör följande bedömning. Den redovisning som finns avseende särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande bedöms tillräcklig. Vad gäller behovet av särskilda informationsinsatser anges en tidsuppskattning från myndighetens sida. Motsvarande kostnad uppstår då på företagssidan, vilket hade kunnat redovisas gällande förslagets effekter för berörda företags kostnader. Trots detta bedömer Regelrådet att redovisningen är tillräcklig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen avseende särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas

I konsekvensutredningen uppges att Ei fem år efter ikraftträdandet av de föreslagna ändringarna ska utvärdera om de avsedda konsekvenserna uppnåtts eller om negativa effekter har uppstått. Det anges vidare att myndigheten ska granska hur bestämmelserna tillämpas samt om de uppfyller kraven i Remit. Vid behov ska Ei föreslå ändringar, och den aktuella konsekvensutredningen ska då utgöra utgångspunkt för utvärderingen.

Förslagsställaren anger även att Ei och åklagare kontinuerligt bör utveckla arbetsmetoder och samarbetsformer för att effektivisera utredningarna.

Till följd av bemyndigandet att meddela föreskrifter om beräkningen av den avgift som ska finansiera myndighetens verksamhet enligt den nya kompletterande lagen framhålls även behovet att ta fram föreskrifter med tillhörande konsekvensutredning. Det framhålls att ett utkast till sådana föreskrifter redan har utarbetats och att dessa ska följas upp kontinuerligt. Det återstående arbetet med föreskrifterna uppskattas motsvara mellan 40 och 80 arbetstimmar.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tillräckligt tydligt att konsekvenserna av förslagen ska följas upp om fem år och att konsekvensutredningen ska utgöra utgångspunkten för detta arbete.

Vad gäller det refererade stycket– där förslagsställaren skriver att föreskrifter med tillhörande konsekvensutredningen ska tas fram, samt att arbetet uppskattas ta mellan 40 och 80 arbetstimmar i anspråk, gör Regelrådet konfunderat. Detta med anledning av att Regelrådet är av förståelsen att det är detta arbete som remitterad rapport (Ei R2025:02) avser. Detta väcker frågan om huruvida arbete kvarstår och om en senare konsekvensutredning också kommer att remitteras. Trots vissa oklarheter bedömer Regelrådet att redovisningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen avseende hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Kapitel 4 (s. 53-126) är dedikerat till genomgången en förordning (EU) 1227/11 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi.

Förslagsställaren gör bedömningen att förslagen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Ei gör därtill bedömningen att Sverige inte går utöver kraven i EU-reglerna.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har inte haft möjlighet att granska nämnd genomgång men ser ingen anledning att göra en annan bedömning än förslagsställaren.

Regelrådet finner därför redovisningen gällande förslagets överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven godtagbar.

Övrigt av relevans för ärendet eller Regelrådets bedömning

Regelrådet har inte kunnat utläsa någonting annat av relevans för rådets bedömning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 9 september 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Stig-Dennis Nyström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Stig-Dennis Nyström
Föredragande